

ART AKTIVIST

Журнал

Спецредакторы

Медiateка

Сообщество

Апытанне: Беларускі павільён Вэнэцыянскай біенале

Сep 30, 2011 3 1 460

Альманах «rARTisan» апытаў прадстаўнікоў беларускае культуры наконт удзелу Беларусі ў Вэнэцыянскай біенале. На пытанні адказалі Андрэй Дурэйка, Вольга Капёнкіна, Сяргей Кірушчанка, Вольга Архіпава, Руслан Вашкевіч і Тамара Сакалова

1 / Вашыя ўражанні ад Беларускага павільёну Вэнэцыянскай біенале. Зь якім настроем Вы зайшлі ў яго, што там адбывалася, і якое адчуванне засталася пасля наведвання?

2 / У чым, на Вашу думку, адметнасць, магчыма, «нечаканасць» Беларускага павільёну ў кантэксце ўсёй біенале?

3 / Якая галоўная праблема нашага павільёну — калі яна, вядома, ёсць?

Андрэй ДУРЭЙКА (мастак):

1 / У павільён я зайшоў са шклянкай ігрыстага, у Вэнэцыі, увогуле, на многае можна глядзець лёгка, хаваючыся ад святла ў цені. Але дакладней было б сказаць — наш павільён я прайшоў, а не зайшоў туды, таму што выглядаў ён як калідор офісу ці прахадная. Уласна, гэта і ёсць нейкае бюро, пераадолець атмасферу якога беларусам не ўдалося. Нават плякат павільёну з падваеннем «Kodex» — ня ведаю, навошта два разы пісаць назву, — блытаецца з разьмешчанай побач шылдаю фірмы. Перад будынкам усталяваная скульптура зь дзвюма правымі рукамі. Нягледзячы на ўвесь драматычны характар разадранага «кнігай» (якая разумеецца як «kodex») цела, прыгадваюцца анекдоты скульптараў пра Леніна зь дзвюма кепкамі. Увогуле, сымбалічная рэч. Хіба што перформанс Пятрова на адкрыцці вяртаў да лёгкасці мастацкага і быў вельмі дарэчы ў кантэксце іншых шматлікіх акцыяў біенале. Ня ведаю, навошта спатрэбілася паказаць ягоныя старыя карціны: прастата і малюнічасць элементаў яго перформансу выразнейшыя. Напэўна, каб нагадаць пра «фігуратыўны» характар выставы, а інакш чым растлумачыць выбар Клінаўскіх «пудзілаў». Такое вось чытанне «святой кнігі» ад «распяцця» да «апошняй вячэры» праз «партызанскае кіно» і «мастацкі побыт».

2 / Галоўная «асаблівасць» нашага павільёну — тое, што ён быў вельмі падобны да калідору офісу. Я думаю, гэта не выпадковы зьбег акалічнасцяў, а клясычны вірус дызайну, які вельмі характэрны для Менску апошняга дзесяцігоддзя, і ня толькі мастацкага. Зьвернемся да ўступнага слова куратара: «За апошнія дзесяць гадоў значна пашырыўся жанрава-відавы спэктар мастацтва. Фотамастацтва, арт-дызайн, мастацтва акцыяў, кампутарная графіка і інш. сталі натуральнай часткаю мастацкіх працэсаў» (<http://belam.by.com/page.342.aspx>). Першае, чаму вучаць у эўрапейскіх мастацкіх установах: мастацтва — не дызайн.

3 / Улічваючы ўсю перадгісторыю, відавочна, асноўная праблема палягае ў наменклятурнасці. Але перш я ўсё ж адзначу пазытыўнасць самога факту ўдзелу беларусаў на афіцыйным нацыянальным узроўні, легітымізацыі пазыцыі сучаснага мастацтва, пераадолення асабістых міталёгіяў і пазбаўлення ад ілюзіяў. Кажучы пра наменклятурнасць, трэба глядзець на працэс падрыхтоўкі да мерапрыемства цалкам — з самага пачатку. Ініцыятыва арганізатараў легендарнай выставы «Беларускі павільён 53-й Вэнэцыянскай біенале» была перахопленая Міністэрствам культуры. Далей — клясыка: усё адбываецца бяз конкурсу і абмеркаванняў. Міністр прызначае камісара, яна ж дырэктар Музею сучаснага мастацтва. Куратарам «абіраецца» рэктар Акадэміі мастацтваў. Ён, у сваю чаргу, даручае выкананне экспазыцыі загадчыку кафедры інтэр'еру. Такім чынам — служба і сучаснае мастацтва. Ня тое што я кагосьці жадаў бы пакрыўдзіць асабіста, гэта амаль немагчыма пры сыстэме прызначэння і падзелу роляў. Але прэзентаваць *актуальнае* беларускаму акадэмічнаму асяроддзю не ўдавалася ніколі. І ўжо няважны

РУБРИКИ

news обзор (6)
активизм, закон, цензура (31)
арт-институции (11)
архитектура, охрана памятников (3)
Без рубрики (1)
белорусский авангард (5)
гендер, феминизм, квір (23)
дискусии (9)
заслуженный работник культуры (2)
издания (11)
институциональная критика (7)
интервью (46)
итоги (15)
круг интересов (2)
кураторское дело (3)
лекция (7)
манифесты, акты, декларации (7)
матэрыялы па-беларуску (16)
международный опыт (26)
некролог (3)
общество (10)
опрос (5)
перформанс (5)
письмо редактора (3)
портфолио (4)
реакции, наблюдения, тенденции (40)
события, выставки (53)
стрит-арт, публік-арт (10)
текст художника (7)
терминология (7)
фотография (16)
художники (38)
школа критики (3)

адбор мастакоў: яны ўсё адно не прымалі ўдзел у экспанаванні і выбары сваіх працаў. Па-за аўтарскай прэзентацыяй няма ніякага сэнсу — у разуменні сучаснага мастацтва. Вэнэцыянская біенале менавіта ім і займаецца апошнія сто шаснаццаць гадоў. А мы?

Вольга АРХІПАВА (мастацтвазнаўца, навуковы супрацоўнік аддзелу сучаснага беларускага мастацтва Нацыянальнага мастацкага музэю Рэспублікі Беларусь):

- 1 / Уражанні былі дваістыя. З аднаго боку, радасць і гонар, што бачыш у Вэнэцыі да болю знаёмае і зразумелае беларускае мастацтва. З другога боку, здзіўленне: чаму быў зроблены падобны выбар аўтараў для нацыянальнага павільёну? Вядома, гэта не датычыцца цэнтральнага твору — саламянай «Патаемнай вячэры» Клінава, якая, на мой погляд, ёсць найлепшым увасабленьнем беларускай нацыянальнай ідэі. Астатняе выклікала больш пытанняў, чым адказаў.
- 2 / Беларускі павільён, хутчэй, нагадвае камэрную выставу пяці аўтараў зь пяці працаў. Для Біенале, як мне падалося, вельмі важнай зьяўляецца дэманстрацыя ідэяў і аўтарскіх канцэпцыяў, падпарадкаваных агульнай тэме.
- 3 / Асноўных праблемаў, на мой погляд, некалькі. Па-першае, памяшканьне павільёну, якое ўяўляе зь сябе калідор паміж шклянымі офісамі. Па-другое, адсутнасць «звышідэі». Агульная канцэпцыя «Codex» — «Codex» (старадаўні рукапіс ці складанка старадаўніх рукапісаў) увогуле не прачытваецца.

Руслан ВАШКЕВІЧ (мастак):

- 1 / Уражанні? Чарговы «партызанскі буцік» замест павільёну. «Партызанскі», таму што ён нібыта ёсць і яго быццам бы няма. З расповяду нашых знаёмцаў мы ведалі, што наш часовы павільён зьяўляецца геаграфічным працягам Арсэналу і іх падзяляе невялікі канал. І, сапраўды, на другі дзень, калі мы прайшлі ўсе галоўныя экспазыцыі біенале, нарэшце ўбачылі на іншым беразе вялікую расьцяжку «Codex». Ні моста, ні пераправы ў тым месцы не было. Узброіўшыся мапай Вэнэцыі, мы пачалі бадзёра абыходзіць заліў даўжынёю ў паўгораду ў патрэбным кірунку. Гэта аказалася не магчыма, таму што далей уздоўж вады пачыналіся тэрыторыі прыватных майстэрняў па рамонце катэраў, лодак і г. д. Як потым высветлілася, адзіны спосаб патрапіць на месца — браць рачную таксоўку з цэнтру гораду. Засумаваўшы ад немагчымасці патрапіць на беларускую выставу сучаснага мастацтва, мы працягнулі агляд біенале: нас чакалі кітайцы, Піно, Пінчук зь яго нью-джэнэрэйшн, выдатны Джуліян Шнабэль. Таму, на жаль, я магу меркаваць пра павільён па фатаграфіях, аповядах сьведкаў і відавочным кантэксьце самога біенале.
- 2 / Галоўная нечаканасьць беларускага павільёну — гэта тое, што ён усё ж такі адбыўся. Усё астатняе было вельмі прадказальна і сумна.
- 3 / Мой досвед відавочна выявіў праблему месца. Маю на ўвазе месца на гарадзкой мапе, ягоную недаступнасьць для прагляду. Неабходна загадаць дакладна інструктаваць ахвотнікаў патрапіць у павільён пра спосаб, як гэта можна зрабіць. Інакш — няма варыянтаў!

Другая праблема, вядома, — прастора экспазыцыі: маленькі шкляны калідор паміж дзвярмі кабінэтаў, не прыстасаваны для якой-небудзь сур'ёзнай выставы. І нават у гэтым выпадку — *няволя* мастакоў у арганізацыі прасторавага мастацкага выказваньня.

Ну і, зразумела, асобна трэба адзначыць строгую сакрэтнасьць і чыноўніцкі патас пры падрыхтоўцы беларускага павільёну. Усё гэта абсалютна не адпавядае творчаму размаху і сонечнаму настрою Вэнэцыянскай біенале.

Вольга Капёнкін (куратар знакамітай менскай галерэі «Шостая лінія», зараз жыве ў ЗША):

- 1 / Выйшла я з нашага павільёну, мякка кажучы, з пачуцьцём няёмкасьці. Пасьля апошніх падзеяў у Беларусі зусім не хацелася бачыць афіцыйную прэзэнтацыю беларускага мастацтва, а тым больш ад знаёмых мне мастакоў Клінава і Пятрова. Якую Беларусь яны прадстаўляюць? Такое ўражаньне, што куратар і мастакі праспалі ўсе апошнія шэсьць месяцаў сацыяльных хваляваньняў у краіне. Таму з павільёну я выйшла зь вялікім пачуцьцём сораму. Асабліва было непрыемна бачыць ніякавата наклееныя на сьцяне біяграфіі мастакоў, як быццам арганізатары забыліся, што гэта біенале, а не камэрцыйная галерэя. Хтосьці зьвярнуў маю ўвагу яшчэ і на калючы дрот на ўваходзе (ці выхадзе) з прасторы Арсэналу, дзе знаходзіцца беларускі павільён, — нам быццам жадалі нагадаць, што мы на зоне. Вядома, можна па-рознаму інтэрпрэтаваць і саламяныя постаці Клінава (хоць куратар і запэўніваў, што саломы ня будзе), і «монстраў» Пятрова — паўтаральны матыў у ягоных карцінах яшчэ з канца 1980-х, — але ўсё гэта ўзмацняла ўражаньне недарэчнасьці і поўнай выпадковасьці беларускага павільёну ў кантэксьце міжнароднага форуму, дзе прынята паказваць актуальнае сучаснае мастацтва.
- 2 / Галоўнымі «асаблівасьцямі» беларускага павільёну, на маю думку, зьяўляюцца адсутнасць куратарскай працы і састарэлае ўяўленьне, што нацыянальная прэзэнтацыя на Вэнэцыянскай біенале павінна быць нейкім аглядам мастацкіх дасягненьняў — выставай графікі, скульптуры, жывалісу і відэа. Вынік — зусім выпадковы падбор мастакоў, які паказвае разрыў паміж пакаленьнямі, выяўляе няздольнасьць да рэфлексіі і складнага выказваньня ў прасторы выставы.
- 3 / Праблемы беларускага павільёну няма, бо пакуль няма беларускага павільёну. Ёсць вызначаная амбіцыя і жаданьне ўдзельнічаць, а ідэяў і разуменьня, навошта і з чым, — няма. У гэтым хаваецца галоўная прычына праблемы.

Сяргей Кірушчанка (мастак):

1 / Убачыўшы яшчэ здалёку скульптуру Касцючэнкі, што стала знакам павільёна, зайшоў з адчуваньнем, што нічога добрага чакаць не трэба. Падчас азнаямленьня з экспазіцыяй гэта адчуванне толькі ўмацавалася. На жаль, арганізатары зусім не выкарыставалі тыя магчымасці, што дае Біенале для прэзентацыі нацыянальнага актуальнага мастацтва.

2 / Асноўная асаблівасць, так мовіць, беларускага павільёна зводзіцца да таго, што куратар і камісар абсалютна далёкія ад праблем беларускага актуальнага мастацтва. Яны не ведаюць тых працэсаў, што ў ім адбываюцца. Але для мяне гэта не з'явілася нечаканасцю.

3 / Праблемы нашага павільёна пачаліся з першых крокаў яго падрыхтоўкі. Першая — гэта адсутнасць конкурсу куратарскіх прапаноў. Другая — валявое, не на чым не заснаванае прызначэнне куратара і камісара Міністэрствам культуры. Трэцяя — неагалошаньне куратарскай пазіцыі, а таксама адсутнасць публічнага абмеркавання куратарскай прапановы. Чацьвёртая — непрафэсійны выбар экспазіцыйнай прасторы.

Тамара Сакалова (мастачка):

1 / З чым я зайшла ў беларускі павільён, з тым і выйшла.

2 / Нечаканасцю з'явілася тое, што экспанаты выглядаюць як офіснае афармленне.

3 / Галоўная праблема нашага павільёна складаецца ў тым, што яго няма.

/ © «pARTisan» № 15 / 2011

Читайте по теме:

М/Ж

О Европе в шести главах

матэрыялы па-беларуску опрос события, выставки альманах сучаснае беларускае культуры partisan
андрей дурейко белорусский павильон 54 венецианской биеннале венецианская биеннале
матэрыялы па-беларуску ольга архипова ольга копенкина руслан вашкевич сергей кирюченко
тамара соколова

Предыдущая публикация

Следующая публикация

3 comments

AK
Sep 30, 2011

Исчерпывающе

RAFAEL
Sep 30, 2011

Понравился отзыв мастера са «шклянкой»!-) Трезво мыслите — коллега!!

однако по мне уровень работ художника не страдает ни от формата ни от техники, ни от названия выставки. Про «офисность» вообще убило, вы в каких офисах обитаете? Или стена офиса чем то отличается от стены дворца/палаца? (опять свели все к формату...) Пойду-ка я холстик загрузную следующий, чем читать всякий бред.

ПАВЕЛ ВОЙНИЦКИЙ
Oct 5, 2011

Очевидно, Руслана дезинформировали – до Новейшего Арсенала, в котором находится павильон, ходит общественный транспорт (водные трамваи 41, 42, 51, 52; остановка «BACINI»). Кроме того, внутри самого Арсенала также курсирует катер – если сесть на него у павильона Италии, то можно доехать прямо до павильона Беларуси.

Местоположение отечественного павильона предельно ясно отражено в путеводителе Биеннале — в этой же части Арсенала сконцентрирован целый ряд официальных биеннальных проектов, таких как российско-итальянский «Один из тысячи путей победить энтропию», а также великолепные персоналки Ренато Менегетти и Федерико Диаза.

Таким образом, информация о недоступности белорусского павильона, мягко говоря, не соответствует действительности.

Остальное – особенности личного восприятия комментаторов.

Комментарии: 0

Сортировка

Добавьте комментарий...

[Плагин комментариев Facebook](#)

Добавить комментарий

Имя *

Email *

Сайт

[О проекте](#) [Facebook](#)
[Партнеры](#) [Twitter](#)
[Реклама](#)
[Контакт](#) [RSS](#)

© 2011-2012 Art Aktivist. Все права защищены.

Design & Web Development
by Sgustok Studio